

V A S A .

VASA STADS
SPRÅKPROGRAM

EN FLERSPRÅKIG STAD SOM ÄR RIK PÅ KULTUR

INTERNATIONELLA OCH ENERGISKA PÄRLA

Vasa är Österbottens internationella och energiska pärla. Hos oss talas det 100 språk; av stadsborna har 69 % finska, 23 % svenska och 9 % ett annat språk som modersmål. I den lagstiftning som styr stadens verksamhet tryggas invånarnas rätt till sitt eget språk och sin egen kultur, samt förutsätts att myndigheten använder ett gott språk och inte gör sig skyldig till diskriminering.

Vasa stads första språkprogram som omfattar hela staden träder i kraft nu, år 2021. Med hjälp av det vill man bland annat uppskatta nationalspråkens ställning, främja serviceutbudet på engelska och stöda livslångt lärande hos de anställda. Hur programmet genomförs kommer att följas upp på årsnivå, och en mera omfattande språkuppföljningsrapport görs för varje fullmäktigeperiod.

Flerspråkighet är både vardag och en viktig strategisk prioritering i Vasa. Språkprogrammet stöder stadsbornas välbefinnande och med hjälp av det betjänas också stadens internationella företag och sammanslutningar.

Vi tackar de sakkunniga, förtroendevalda och invånare som varit med i beredningen av programmet.

- Valfärd: högklassig basservice
- Internationell dimension: flerspråkighet
- Smidighet

Det här
bygger
vi på

- Ett flerspråkigt Vasa
- Ett gemensamt Vasa som är rikt på kultur

Våra löften /
Kundvärden

- Snabbt beslutsfattande
- Delaktighet

Processer

- Kompetent personal
- Mångsidig, kundinriktad service

Resurser och
kompetens

STADS
STRATEGI

V A S A .

LAGSTIFTNING SOM STYR SPRÅK- PROGRAMMET

Finlands grundlag

I 17 § konstateras vars och ens rätt till sitt eget språk och sin egen kultur. Finlands nationalspråk är finska och svenska.

Vars och ens rätt att hos myndigheter i egen sak använda sitt eget språk, antingen finska eller svenska, samt att få expeditioner på detta språk ska tryggas genom lag. Det allmänna ska tillgodose landets finskspråkiga och svenskspråkiga befolknings kulturella och samhälleliga behov enligt lika grunder. Rättigheterna för dem som använder teckenspråk samt dem som på grund av handikapp behöver tolknings- och översättningshjälp ska också tryggas genom lag.

Språklagen

Språklagen gäller allt utövande av offentlig makt.

Diskrimineringslagen

I 8 § som gäller förbud mot diskriminering konstateras att ingen får diskrimineras på grund av språk. Diskriminering är förbjuden oberoende av om den grundar sig på ett faktum eller ett antagande i fråga om personen själv eller någon annan. Diskriminering som avses i denna lag är förutom direkt och indirekt diskriminering även trakasserier, vägran att göra rimliga anpassningar samt instruktioner eller befallningar att diskriminera.

Förvaltningslagen

I 9 § konstateras kravet på gott språkbruk.

Myndigheterna ska använda ett sakligt, klart och begripligt språk. I fråga om en kunds rätt att använda sitt eget språk vid kommunikation med myndigheterna gäller vad som särskilt föreskrivs om detta eller vad som följer av internationella avtal som är bindande för Finland.

Lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda

I 1 § föreskrivs om de språkkunskaper som krävs av de anställda vid kommunala myndigheter och hur språkkunskaperna ska visas.

Kommunallagen

90 § Förvaltningsstadgan ska innehålla de bestämmelser som behövs för att de språkliga rättigheterna ska tillgodoses i kommunens förvaltning på det sätt som anges i språklagen (423/2003) och annanstans i lag.

30 § I en tvåspråkig kommun ska för undervisningsförvaltningen tillsättas ett organ för vardera språkgruppen eller ett gemensamt organ med särskilda sektioner för vardera språkgruppen. Ledamöterna i organen eller sektionerna ska väljas bland personer som hör till respektive språkgrupp.

MÅL

V A S A .

KOMMUNINVÅNARE

Kundvärden

- Ett flerspråkigt Vasa
- Ett gemensamt Vasa som är rikt på kultur
- Ett jämlikt Vasa som uppskattar olika kulturidentiteter
- Invånarna kan vara verksamma och studera på båda nationalspråken

- Uträttande av ärenden och beslutsfattande på två språk
- Mångsidig språkundervisning på alla nivåer; språkbud samt den engelskspråkiga småbarnspedagogiken och undervisningsstigen i årskurserna 1-9
- Tolkservice på flera olika språk
- Tvåspråkig kommunikation i flera olika kanaler, på engelska vid behov

Processer

Resurser och kompetens

- IB-gymnasiet
- Welcome Office
- Språkcentret Linginno
- Simultantolkning på fullmäktigesammanträden
- Finsk- och svenskspråkiga enheter och campus
- Flerspråkig service

FÖRETAG OCH SAMFUND

Kundvärden

- Ett internationellt Vasa
- Information och service på tre språk

- Upphandlingsprocessen på både finska och svenska, på engelska vid behov
- Projektverksamhet
- Webbplatsen delvis på tre språk
- Snabbt beslutsfattande

Processer

Resurser och kompetens

- En stark och flerspråkig utbildnings- och universitetsstad
- Internationella företag

PERSONAL

Kundvärden

- En-, två- och flerspråkiga verksamhetsmiljöer
- Livslångt lärande
- Språkpositivitet

- Intern kommunikation på två språk
- Tvåspråkiga möten och tvåspråkiga arbetsmiljöer
- Beaktande av språkkunskaper vid rekrytering
- Kompletterande utbildning på både finska och svenska

Processer

Resurser och kompetens

- Språkkunnig personal
- Tolerant atmosfär
- Koordinering av översättningsresursen

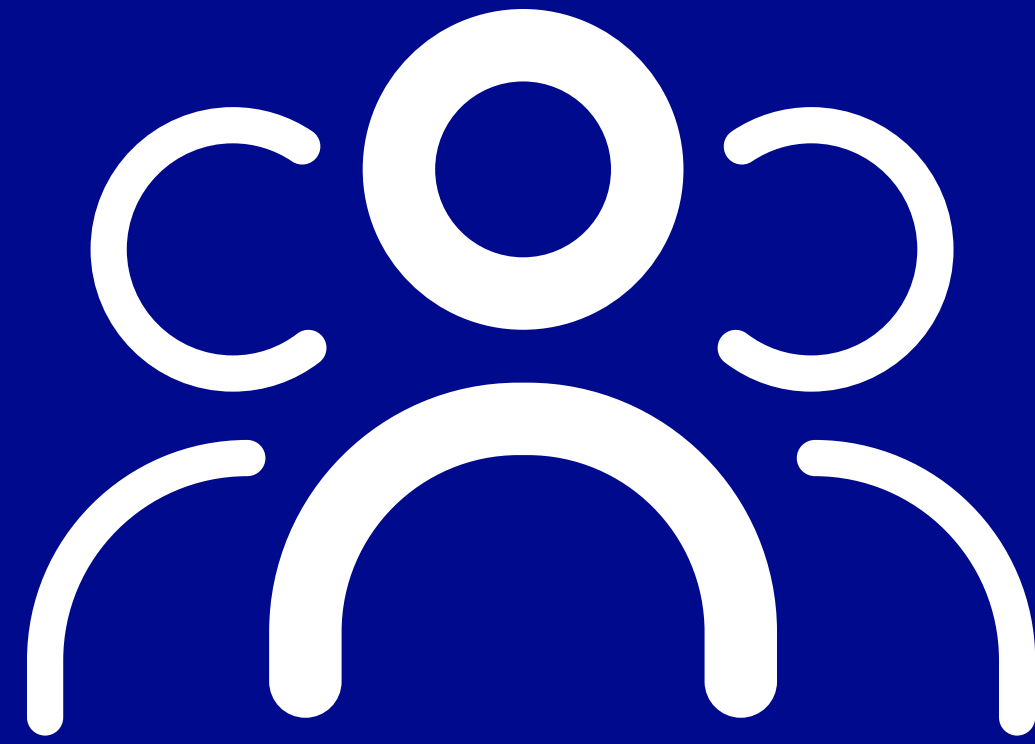

FLERSPRÅKIG FÖRVALTNING

MÅL	MÄTARE	ÅTGÄRDER
Att upprätthålla och förstärka den nuvarande nivån av tvåspråkighet	<ul style="list-style-type: none"> Det utarbetas en språkföljningsrapport för varje fullmäktigeperiod 	<ul style="list-style-type: none"> Förvaltningens dokument finns tillgängliga på både finska och svenska
Översättningsarbetet beaktas i god tid som en del av beredningsprocessen		<ul style="list-style-type: none"> Dokument börjar översättas i god tid före nämndbehandlingen
Förtroendevald med flytande kunskaper i både finska och svenska arbetar på båda språken	<ul style="list-style-type: none"> Introduktioner och motsvarande utbildningar, föreläsningar och seminarier för de förtroendevalda ordnas i mån av möjlighet på både finska och svenska - antal & deltagare per år De förtroendevalda bedömer en gång per fullmäktigeperiod hur tvåspråkigheten förverkligas 	<ul style="list-style-type: none"> De förtroendevalda får introduktion i och anvisningar om sammanträdes- och beslutsfattandeförfarandet på både finska och svenska. Organens arbete på finska och svenska
Inom förvaltningen betjänas kunderna på deras modersmål antingen på finska eller på svenska		<ul style="list-style-type: none"> Kommuninvånarna kan inleda sina ärenden på både finska och svenska De allmänna dokument som lämnas till kommuninvånarna finns tillgängliga på både finska och svenska
Vad gäller språk är betjäningen åtminstone på dagens nivå inom hela staden.	<ul style="list-style-type: none"> Det skapas ett nätverk för genomförande av den språkliga uppföljningen 	<ul style="list-style-type: none"> Engagemang för muntlig betjäning på engelska
Staden beaktar både de finsk- och svenskspråkiga företagens möjligheter att delta i anbuds-förfaranden. Också engelska vid behov.	<ul style="list-style-type: none"> Säkerställs att upphandlingsprocesserna är tvåspråkiga i enlighet med stadens upphandlingsanvisningar. 	<ul style="list-style-type: none"> Anbudsgivaren ska få välja om hen lämnar in sitt anbud på finska eller svenska. Också engelska vid behov
Stadens skyltar och andra anmälningar, meddelanden och höranden samt enkäter finns på två språk		<ul style="list-style-type: none"> Säkerställs att alla skyltar, anmälningar och meddelanden som sätts upp samt enkäter och höranden som ordnas i stadens namn finns på två språk
Språkliga bedömningar i samband med strukturreformer inom stadens organisation	<ul style="list-style-type: none"> Antal bedömningar av språkliga konsekvenser / år 	<ul style="list-style-type: none"> De språkliga konsekvenserna bedöms i samband med att reformprojekt bereds

SPRÅKKUNNIG PERSONAL

MÅL	MÄTARE	ÅTGÄRDER
En tillräckligt språkkunnig personal Tryggande av produktionen av tvåspråkig service	<ul style="list-style-type: none"> • Antal utbildningar och utbildningsdeltagare • Antal deltagare på kurser vid Alma och på Fintandem 	<ul style="list-style-type: none"> • Personalen erbjuds möjligheter att förbättra sina språkkunskaper
Flerspråkiga arbetsgemenskaper och möten	<ul style="list-style-type: none"> • Antal deltagare i Jobshadow 	<ul style="list-style-type: none"> • Personalen uppmuntras att tala sitt språk finska, svenska och engelska i arbetsgemenskap > språkbad • Utveckling av jobshadow • Främjande av mångformigheten vid rekrytering
Bra servicenivå för interna kunder / kollegor	<ul style="list-style-type: none"> • Resultaten från arbetsbelåtenhetenkäten 	<ul style="list-style-type: none"> • Avsikten är att ordna tvåspråkiga informationsmöten
Omvärdering av språkkunskapskraven och -klasserna	<ul style="list-style-type: none"> • Uppdaterade anvisningar publiceras 2022 	<ul style="list-style-type: none"> • Anvisningarna om språkkunskapskrav uppdateras under 2022
Utnyttjande av personalens språkkunskaper		<ul style="list-style-type: none"> • Kartläggning och användning av kunskaper i även andra språk, i synnerhet engelska
Mera flexibel rekrytering som bättre lockar kompetent arbetskraft		<ul style="list-style-type: none"> • Uppluckring av språkkunskapskraven i rekryteringsskedet: möjlighet att rekrytera personer som kan skaffa sig språklig behörighet vid sidan om arbetet • Säkerställande av språkkunskaperna och en plan för utveckling av dem vid anställning och tillsättande av tjänster
Fler praktikant- och sommarjobb- platser för internationella studerande	<ul style="list-style-type: none"> • Sommarjobb för internationella studerande 	<ul style="list-style-type: none"> • 1-3 sommarjobbsplatser reserveras för internationella studerande.
Språkpositivitet		<ul style="list-style-type: none"> • Nätverk av arbetsgemenskapsambassadörer: "positiv marknadsföring" av tvåspråkighet / flerspråkighet

FLERSPRÅKIG VARDAG

MÅL	MÄTARE	ÅTGÄRDER
Ett flerspråkigt Vasa	<ul style="list-style-type: none"> • Antal elever inom undervisningen på engelska och inom språkbadsundervisningen • Antal daghem där Språkvänner-programmet genomförs • Språktandemgrupper mellan finsk- och svenskspråkiga; antal deltagare • Antal kundrelationer vid Welcome Office	<ul style="list-style-type: none"> • Språkbadet och undervisningen på engelska flyttas till Skolcampus i centrum • Effektivare integrering av nya Vasabor till Vasa • Tillhandahållande av e-tjänster, alltefter möjligheter på tre språk • Flerspråkighet tas upp på bilder och videor och det görs olika språkversioner av videorna, åtminstone finska och svenska + i mån av möjlighet engelska
Vasa som uppskattar jämlikhet och olika kulturidentiteter	<ul style="list-style-type: none"> • Kommuninvånarenkät, språkbarometer	<ul style="list-style-type: none"> • Eliminering av hinder för deltagande • Utvidgande av responstjänsten så att den också finns tillgänglig på engelska • Tolkservice för andra språkminoriteten alltefter möjligheter • Igångsättande av lättläst kommunikation
Information och service på tre språk	<ul style="list-style-type: none"> • Tvåspråkiga kommunikationsinnehåll • Antal webbnyheter på engelska	<ul style="list-style-type: none"> • Kundbetjäning och webbplatser på tre språk alltefter möjlighet och behov • Extern kommunikation i alla kanaler (vasa.fi, de huvudsakliga kanalerna i sociala medier FB, IG, Twitter och LinkedIn samt trycksaker) samt till media i samma omfattning på både finska och svenska och i så stor utsträckning som möjligt även på engelska
Eget kulturellt rum och handledning		<ul style="list-style-type: none"> • Meddelanden och service även på andra språk, bl.a. Welcome Office samt fritidsaktiviteter • Undervisning i det egna modersmålet och undervisning i andra religioner

V ^ S ^ .